

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ - В А Р Н А
ЦЕНТЪР ЗА МАГИСТЪРСКО ОБУЧЕНИЕ
КАТЕДРА „АГРАРНА ИКОНОМИКА“

УТВЪРЖДАВАМ:

Ректор:

(Проф. д-р Пл. Илиев)

У Ч Е Б Н А П Р О Г Р А М А

ПО ДИСЦИПЛИНАТА: “ОРГАНИЗИРАНИ ПАЗАРИ И БОРСОВА ТЪРГОВИЯ В АГРОБИЗНЕСА”;

ЗА СПЕЦ: „Аграрен бизнес“; ОКС „магистър“

КУРС НА ОБУЧЕНИЕ: 5 за СС и СНУ; 6 за ДНДО;

СЕМЕСТЪР: 10 за СС и СНУ, 11 за ДНДО;

ОБЩА СТУДЕНТСКА ЗАЕТОСТ: 180 ч.; в т.ч. аудиторна 45 ч.

КРЕДИТИ: 6

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА СТУДЕНТСКАТА ЗАЕТОСТ СЪГЛАСНО УЧЕБНИЯ ПЛАН

<i>ВИД УЧЕБНИ ЗАНЯТИЯ</i>	<i>ОБЩО(часове)</i>	<i>СЕДМИЧНА НАТОВАРЕНОСТ (часове)</i>
АУДИТОРНА ЗАЕТОСТ:		
Т. ч.		
• ЛЕКЦИИ	30	2
• УПРАЖНЕНИЯ (семинарни занятия/ лабораторни упражнения)	15	1
ИЗВЪНАУДИТОРНА ЗАЕТОСТ	135	-

Изготвили програмата:

1.
(Гл. ас. д-р Дамян Кирчев)

2.
(Доц. д-р Мария Станимирова)

Ръководител катедра:
„Аграрна икономика“ (Доц. д-р Мария Станимирова)

I. АНОТАЦИЯ

Дисциплината запознава студентите-магистри с характеристиката, възникването и развитието на организирани пазари за аграрни стоки – търгове, аукциони, стокови борси. Акцентирано е върху функционирането на отделните пазари, сделките които се извършват на тях и участниците в самата търговия. По-голямо внимание е отделено на борсата като организиран пазар и борсовата търговия. Проучва се и се анализира състоянието на борсовата търговия в България и света с аграрни стоки.

След изучаването на програмата у студентите следва да възникнат компетенции за извършват борсови анализи, да могат да осъществяват борсови сделки, да реализират борсови стратегии.

Дисциплината може да послужи и като основа за по-задълбочено изучаване на финансовите пазари.

II. ТЕМАТИЧНО СЪДЪРЖАНИЕ

№. по ред	НАИМЕНОВАНИЕ НА ТЕМИТЕ И ПОДТЕМИТЕ	БРОЙ ЧАСОВЕ		
		Л	СЗ	ЛУ
1.	ТЕМА 1. ВЪВЕДЕНИЕ В ДИСЦИПЛИНАТА	2		
1.1.	Пазар и пазарни функции.			
1.2.	Същност на организирани пазари			
1.3.	Класификация и видове организирани пазари			
1.4.	Механизъм на действие на организирани пазари			
1.5.	Сравнителен анализ на видовете организирани пазари			
2.	ТЕМА 2. СТРУКТУРИРАНЕ НА НАЦИОНАЛНИЯ ОРГАНИЗИРАН ПАЗАР	2		
2.1.	Структура на националния организиран пазар			
2.2.	Характеристика на системата на националния организиран пазар			
3.	ТЕМА 3. ТЪРГЪТ КАТО ОРГАНИЗИРАН ПАЗАР	2		
3.1.	Същност, характеристика на търга			
3.2.	Видове търгове			
3.3.	Аукционен търг			
3.4.	Тръжна процедура			
4.	ТЕМА 4. ПОДГОТОВКА, ОРГАНИЗИРАНЕ И ПРОВЕЖДАНЕ НА ТЪРГ	2	2	
4.1.	Подготовка за провеждане на търг			
4.2.	Изработване на документи във връзка с търгове			
4.3.	Организиране на търга			
4.4.	Провеждане на търга			
5.	ТЕМА 5. СТОКОВИ ТЪРЖИЩА И ПАЗАРИ НА ПРОИЗВОДИТЕЛИ	2	2	
5.1.	Характеристика на стоковите тържища и пазарите на производителите			
5.2.	Нормативна уредба за функционирането на тържищата			

5.3.	Организация на търговията на стоките тържища и пазарите на производителите			
5.4.	Търговски сделки			
6.	ТЕМА 6. ВЪЗНИКВАНЕ И РАЗВИТИЕ НА БОРСОВИТЕ ПАЗАРИ	2		
6.1.	Развитие на пазарите на аграрни стоки			
6.2.	Възникване на борсовите пазари			
6.3.	Организация на борсовите пазари			
7.	ТЕМА 7. БОРСОВ ПАЗАР	2		
7.1.	Класификация на борсовите пазари – типове, видове и форми			
7.2.	Характеристика и особености на действащите срочни борсови пазари в света и у нас			
8.	ТЕМА 8. ХАРАКТЕРИСТИКА НА БОРСОВАТА ТЪРГОВИЯ С АГРАРНИ СТОКИ	2	2	
8.1.	Открити пазари и публични сделки			
8.2.	Срочни пазари и срочни сделки			
8.3.	Същност и специфика на борсовата търговия			
8.4.	Улеснения в борсовата търговия			
8.5.	Ограничения в борсовата търговия			
8.6.	Гаранции в борсовата търговия			
8.7.	Технология на борсовата сделка			
9.	ТЕМА 9. ФУНКЦИИ И ЗАДАЧИ НА СРОЧНИТЕ БОРСИ	2		
9.1.	Икономически функции на съвременната срочна борса			
9.2.	Задачи, които решават срочните борси			
9.3.	Организационна структура на срочните борси			
9.4.	Борсови системи на съвременните срочни борси			
10.	ТЕМА 10. ТЪРГОВИЯ С ФЮЧЪРСИ НА АГРАРНИ СТОКИ	2	2	
10.1.	Възникване и развитие на фючърса			
10.2.	Характеристика на фючърския контракт			
10.3.	Характеристика на фючърския борсов контракт			
10.4.	Стратегии на срочната борса			
11	ТЕМА 11. ЗВЕНА НА БОРСОВАТА ТЪРГОВИЯ И БОРСОВА ПОРЪЧКА	2	2	
11.1.	Борсов кръг – същност и разновидности			
11.2.	Стокова клирингова къща – същност и функции			
11.3.	Брокерска къща			
11.4.	Котиrowъчен комитет			
11.5.	Същност, елементи и функции на борсовата поръчка			
11.6.	Класификация и движение на борсовите поръчки			
12.	ТЕМА 12. УЧАСТНИЦИ И МЕХАНИЗМИ НА СРОЧНИЯ ПАЗАР	2		
12.1.	Участници на срочния пазар			
12.2.	Роля на спекулата и видове спекуланти			
12.3.	Механизми на пазара			
13.	ТЕМА 13. ХЕДЖИРАНЕ НА СРОЧНИЯ ПАЗАР	2	2	

13.1	База при хеджирането			
13.2	Нормален и обърнат пазар			
13.3	Късо хеджиране			
13.4	Дълго хеджиране			
14.	ТЕМА 14. ПРОГНОЗИРАНЕ И ТЕХНИЧЕСКИ АНАЛИЗ НА БОРСОВИТЕ ЦЕНИ	2	2	
14.1	Методи за прогнозиране на цените			
14.2	Технически анализ на срочните цени			
14.3	Други технически инструменти			
15.	ТЕМА 15. БОРСОВАТА ТЪРГОВИЯ С АГРАРНИ СТОКИ В БЪЛГАРИЯ	2	1	
15.1	Възникване и развитие на борсата и борсовата търговия в България.			
15.2	Нормативна уредба на борсовата търговия.			
15.3	Софийска стокова борса – устройство и функциониране			
15.3	Съвременни аспекти на борсовата търговия с аграрни стоки у нас.			
	ОБЩО:	30	15	

III. ФОРМИ НА КОНТРОЛ:

№. по ред	ВИД И ФОРМА НА КОНТРОЛА	Брой	ИАЗ ч.
1.	Семестриален (текущ) контрол		
1.1.	Писмено задание (по предварителни условия)	1	35
1.2.	Тест	1	40
	Общо за семестриален контрол:	2	75
2.	Сесиен (краен) контрол		
2.1.	Изпит (тест)	1	60
	Общо за сесиен контрол:	1	60
	Общо за всички форми на контрол:	3	135

IV. ЛИТЕРАТУРА

ЗАДЪЛЖИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА:

1. Елазаров, С. и др. Организиран пазар, Сиела, С, 2000
2. Ковачева, В. Организиран пазар и борсова търговия, Тракия-М, С, 2005

ДОПЪЛНИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА:

1. Елазаров, С. и др. Стокови борси. УИ Стопанство, С. 1996
2. Закон за стоковите борси и тържищата.
3. Каракашева, Л. Търг. Подготовка, участие, документи. Princesp, Варна, 1995
4. Мишев, П. Агротърговия. ГорексПрес, С, 1996
5. Петков, Б. Борсова търговия. УИ Стопанство, С. 1999

6. Петкова, И. Сделски с ценни книжа или как да ги купуваме и продаваме изгодно. Principers, Варна, 1994
7. Първанов, Х. Борсови сделки и техники на инвестиране. УИ Стопанство, С. 1999
8. Първанов, Х., С. Божилова. Борси и борсови операции. УИ Стопанство, С. 1999
9. Станимирова, М. и др. Аграрен маркетинг. ИУ-Варна, 2012
10. Трайков, Х. Борсова търговия, Варна: Наука и икономика, 2004
11. Хаджиева, В. Структура на националния организиран пазар. Сп. Диалог, 3/2010